

Кам'янець - Подільський національний університет
імені Івана Огієнка
Історичний факультет
Кафедра політології та філософії
Силабус
навчальної дисципліни
«СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ СТУДІЇ»

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу, мова викладання	СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ СТУДІЇ Мова викладання - українська
Викладачі	Вонсович Сергій Геннадійович, доктор політичних наук, доцент, професор кафедри політології та філософії
Профайл викладачів	https://politkaf.kpnu.edu.ua/vonsovych-serhij-henadijovych/
E-mail:	vonsovych@ukr.net
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=1721

2. Анотація курсу

«Соціально - політичні студії» є навчальною дисципліною, яка дає найзагальніше уявлення про суспільство як складну реальність, показує практичну спрямованість через розкриття таких проблем, як соціально- політичні процеси, соціально-політичні технології, соціальні відхилення та конфлікти тощо. Вивчення цієї навчальної дисципліни дозволить скласти цілісне уявлення про основні напрями соціально-політичного знання, де головними є принципи, основні положення. Під час вивчення цього предмету увага концентрується на розкритті найважливіших проблем соціально - політичного знання, що безпосередньо стосуються сучасного життя. Цілісне соціально-політичне мислення допоможе молодому поколінню підготуватися до дорослого життя і зайняти активну соціально-політичну позицію щодо перетворення української дійсності на основі законів справедливості, честі і гідності, пошани особи громадянина України як такої. Яка посідає особливе місце у політичній науці, оскільки має справу, переважно, з реальною політикою й інформацією.

3. Мета та цілі курсу

Метою викладання навчальної дисципліни « Соціально – політичні студії» є засвоєння студентами значення основних категорій політології та соціології: змісту соціальних і політичних інститутів, влади як суспільно - політичного феномену, особистості як суб'єкта соціально - політичних відносин, місця і ролі лідерства та еліт в соціально - політичній ієрархії, політичної культури як суспільного явища, соціально-політичних процесів у суспільстві, політико - соціальних відхилень та конфліктів, громадської думки та соціально-політичних технологій, сутності світової політики в епоху глобалізації.

Основні цілі (завдання):

- формувати критичне осмислення суперечностей і тенденцій у сучасному суспільстві;
- уміння критично ставитися до стереотипів мислення і соціально-політичних впливів

на масову свідомість;

- розвивати творчу активності здобувачів освіти у повсякденній праці щодо засвоєння соціально – політичних знань;
- формувати соціально-політичне мислення, розуміння проблем, що стоять перед суспільством, причин їх виникнення і шляхів подолання

На основі вивчення дисципліни, здобувач вищої освіти має набути

таких **компетентностей**:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати спеціалізовані завдання в предметній сфері політології та соціології, застосовувати ключові теорії і методи політичних і соціологічних досліджень та аналізу політики у експертно-аналітичній, політико-організаційній, консультаційній, викладацькій і громадській сфері практичної професійної діяльності.

ЗК 05	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК 08	Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 10	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

4.Формат курсу

Стандартний курс навчання (очний) Можливе застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання Moodle та застосунків для проведення відеоконференцій.

Належить до обов'язкових освітніх компонентів, дисциплін загальної підготовки ОПП.

5. Результати навчання

ПРН 02	Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній і громадській діяльності.
--------	--

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- об'єкт, предмет, методи курсу;
- методологічні питання, школи та напрями історії і теорії світової й української соціально-політичної науки;
- понятійно-категоріальний апарат;
- структуру та особливості функціонування політичної сфери суспільства;
- механізм формування і функціонування політичної влади та владних відносин;
- відмінності у діяльності політичних інститутів та їх специфіку;
- взаємовпливи особи і політики ;
- суб'єктів світової політики і міжнародних відносини та місце і роль України як політичного актора.

Вміти:

- орієнтуватися у складних проблемах політичного життя, усвідомлювати своє місце і роль у політичних процесах та можливість впливати на них;
- оперувати основними політичними поняттями і категоріями;
- аналізувати політичні проблеми, процеси і тенденції сучасного етапу соціального розвитку;
- володіти системою теоретичних знань з основних розділів дисципліни;

- висвітлювати сутність, роль і значення політики та її вплив на формування сучасних внутрішніх і зовнішніх відносин суспільства;
- розкривати зміст основних політичних теорій;
- володіти професійною мовою предметної галузі знання;
- обґрунтовувати різноманітні аспекти прояву політики і політичного у соціально-політичній сфері;
- давати оцінку різноманітним політичним явищам минулого і сучасності;
- застосовувати набуті знання на практиці.
- дотримуватись основних вимог щодо особистої самоосвіти і політичної культури та поведінки;
- визначати місце і роль знань, умінь і навичок з політології та соціології у виховному і освітньому процесах;
- визначати та формувати власну громадянську і національно усвідомлену патріотичну позицію стосовно політичних процесів як локального так і глобального рівнів;
- розпізнавати різні види владних відносин, специфіку політичної влади; орієнтуватися у проблемах поділу влади, формах політичного устрою і правління;
- виокремлювати прояви прямої і представницької демократії, сприяти їх утвердженню у сучасному українському суспільстві;
- чітко розуміти свої громадянські і політичні права, свободи і обов'язки, відстоювати принципи громадянського суспільства й правової держави;
- давати раціонально-критичну оцінку діям різних політичних ідеологій, політичних сил, груп, лідерів.

6. Обсяг і ознаки курсу

Найменування показників	Характеристика навчального курсу	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Освітньо-професійна програма спеціальність	Середня освіта (Біологія)	
Рік навчання/ рік викладання	2021-2022	2021-2022
Семестр вивчення	четвертий	четвертий
нормативна/вибіркова	нормативна	нормативна
Кількість кредитів ЄКТС	3	3
Загальний обсяг годин	90	90
Кількість годин навчальних занять	30	12
Лекційні заняття	16	8
Практичні заняття	0	0
Семінарські заняття	14	4
Лабораторні заняття	0	0
Самостійна робота	60	78
Форма підсумкового контролю	екзамен	екзамен

7. Пререквізити курсу

Для успішного опанування курсу здобувач вищої освіти повинен володіти фактичним матеріалом з дисциплін фундаментальної підготовки і дисциплін соціально - гуманітарної підготовки, а саме: історії та культури України, української мови, іноземної мови та ін.

8. Технічне й програмне забезпечення, обладнання

Зміст дисципліни та технічне й програмне забезпечення, обладнання для занять тісно пов'язані із змістом та матеріально-технічним забезпеченням курсу «Соціально-політичні студії». Матеріально-технічне, програмне забезпечення залежать від тематики навчальних занять. Під час лекційних, семінарських занять можливе використання мультимедійної дошки, комп'ютерного класу для демонстрацій та презентацій. Передбачається застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання MOODLE.

9. Політика курсу

Для успішного проходження курсу та складання контрольних заходів необхідним є вивчення навчального матеріалу за кожною темою. Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і слідувати Положенню про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Статуту і Правил внутрішнього розпорядку Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Зокрема, для успішного засвоєння програмного матеріалу здобувач вищої освіти зобов'язаний:

- не запізнюватися на заняття;
- не пропускати заняття, а в разі хвороби надати довідку;
- самостійно вивчити матеріал пропущеного заняття;
- готуватися до занять і підтримувати зворотній зв'язок під час їх проведення;
- брати активну участь у навчальному процесі;
- своєчасно і акуратно виконувати завдання самостійної роботи;
- відключити мобільний телефон під час занять;
- участь у контрольних заходах (поточний контроль, модульний контроль, контроль самостійної роботи, підсумковий контроль);
- будь-яке копіювання або відтворення результатів чужої праці, якщо тільки робота не має груповий формат, використання завантажених з Інтернету матеріалів кваліфікується як порушення норм і правил академічної доброчесності та передбачає притягнення винного до відповідальності, у порядку, визначеному чинним законодавством та Положенням про дотримання академічної доброчесності науково педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Результатом невиконання та / або недотримання правил може бути оцінка «незадовільно» за курс

Академічна доброчесність. Дотримання академічної доброчесності регулюється Кодексом академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (https://drive.google.com/file/d/1W_tRKAqt4kKFyD1zNzR76uxVZY3mUjBV/view) та Положенням про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<https://drive.google.com/file/d/1nVC6hDHeT4WxNS5c45xybMiWBEVDbGpb/view>).

Очікується, що роботи здобувачів вищої освіти будуть їхніми оригінальними міркуваннями. Відсутність покликань на використані джерела, фабрикавання джерел

списування, втручання в роботу інших здобувачів вищої освіти становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Списування під час письмової контрольної роботи заборонені (зокрема, з використанням мобільних пристроїв). Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі та фактів списування є підставою для її незарахування викладачем (незалежно від масштабів плагіату чи обману).

Відвідування занять і усунення пропущених занять. Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають усі лекції і семінарські заняття курсу. Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Якщо здобувач вищої освіти не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, не виконав завдання модульної контрольної роботи (МКР), самостійної роботи менше, ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Пропущені заняття здобувачів вищої освіти має обов'язково відпрацювати.

Лекційні заняття. Структура кожного лекційного заняття поділяється на окремі питання, включає план та подальше його розкриття. Ефективність слухання курсу лекцій значною мірою залежить від активності та самостійності здобувача вищої освіти при підготовці до сприйняття лекційного матеріалу. Ця активність та самостійність повинні виявлятися не тільки у тому, щоб конспектувати зміст лекцій, а головне - у тому, щоб усвідомити необхідність вивчення сучасного психологічного доробку, що складає умову правильного сприйняття та засвоєння знань з психології на підставі самопідготовки до наступної лекції, семінарського заняття. Деякі питання, терміни, положення, які розглядаються на лекції і семінарських заняттях, здобувач вищої освіти може недостатньо розуміти, що потребує додаткового ознайомлення з науковою літературою.

Цей матеріал треба не тільки підібрати але і спеціально помітити, щоб запитати про нього у лектора або з'ясувати самому за допомогою підручника, словників та енциклопедій.

Семінарські заняття. До семінарських занять викладач повідомляє:

- ☐ теми та запитання, які потребують вивчення;
- ☐ список літератури та інтернет-адреси інформаційних ресурсів, де можна знайти необхідний матеріал для підготовки питань практичних і самостійних робіт у повному обсязі;
- ☐ завдання самостійної роботи. Цей вид підготовки передбачає виступи на семінарських заняттях або ж індивідуальні звітування про виконання на консультаціях викладача.

Література. Робота із вивчення рекомендованої літератури є основним видом підготовки здобувачів вищої освіти до семінарських занять та іспиту.

Конспект курсу лекцій не може замінити підручник, оскільки в лекціях немає можливості викласти увесь курс у повному обсязі. Опрацьовуючи підручник та рекомендовану літературу, здобувачам вищої освіти важливо користуватися рекомендаціями викладача до вивчення цієї дисципліни. Це дає можливість чітко усвідомити обсяг знань за кожною темою та їх послідовність. Уся література, яку здобувачі вищої освіти не можуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Здобувачі вищої освіти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

10. Схеми курсу
Денна /Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Разом	у тому числі				Разом	у тому числі			
		лекції	сем. / практ. заняття	лабораторні	самостійна		лекції	сем. / практ.	лабораторні	самостійна
Змістовий модуль 1. Політична сфера суспільства: історія і теорія										
Тема 1. Соціально-політичні студії як навчальна дисципліна	11	2	2		7	14	2	2		10
Тема 2. Основні етапи розвитку соціально – політичної науки.	9	2			7	12				12
Тема 3. Соціально-політична організація та соціальні і політичні інститути.	12	2	2		8	12	2			10
Тема 4. Влада як суспільно-політичний інститут	12	2	2		8	12				12
Тема 5. Держава як інститут політичної системи та громадянське суспільство.	12	2	2		8					
Тема 6. Особистість і політика. Політичне лідерство. Соціальні суб'єкти політичної влади . Соціальні групи як суб'єкти політики.	11	2	2		7	12	2			10
Тема 7. Політичні партії, громадсько-політичні об'єднання та рухи. Вибори та виборчі системи. Політична свідомість та політична культура	12	2	2		8	14	2	2		10
Тема 8. Соціально-політичні процеси в сучасному геополітичному просторі	11	2	2		7	14				14
Разом годин	90	16	14		60	90	8	4		78

Система оцінювання та вимоги

Розподіл балів здійснюється за змістовими модулями Згідно із

«Положенням про рейтингове оцінювання здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) та другого магістерського) рівнів Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за 100- бальною шкалою. Із загальної кількості у 100 балів вагові (максимально можливі) бали оцінки досягнень студентів у визначених даною навчальною програмою видах навчальної діяльності розподіляються за такою схемою: 100 балів. Екзамен – 40 балів; змістовий модуль №1 – 25 балів; самостійна робота – 10 балів; МКР –25 балів.

Самостійна робота полягає у виконанні студентами завдань, визначених у переліку тем семінарських занять. Самостійна робота оцінюється за наслідками вибіркової перевірки рівня засвоєння всіх питань, винесених на самостійну роботу. За самостійну роботу студент може отримати до 10 балів. При отриманні менше 6 балів, самостійна робота вважається не виконаною і студент отримує можливість її перескладати.

Модульна контрольна робота (25 балів) максимальна кількість балів за МКР – 25, а мінімальна –15 балів (60% від максимальної кількості балів). Умови допуску до підсумкового контролю: обов'язкова присутність на лекційних заняттях,активність впродовж семестру, відвідування/відпрацювання усіх практичних занять, виконання завдань самостійної роботи. Екзамен (40 балів) усний згідно

Змістовий модуль № 1	Модульна контрольна робота	Само - стійна робота	Екзамен	Сума
25 балів	максимальна кількість балів 25 балів; мінімальна кількість балів -15 балів	10 балів	40 балів	100 балів

11 . Перелік основної літератури

1. Баранівський В. Ф. Політологія: підручник. Київ: НАУ, 2016. 235 с.
2. Богомаз К. Ю. Новітні соціологічні теорії: хрестоматія: [навч. посіб.]. Дніпродзержинськ: ДДТУ, 2011. 325 с.
3. Воронянський О. В., Кулішенко Т. Ю., Скубій І. В. Політологія: підручник. Харків, ХНТУСГ імені Петра Василенка, 2017. 180с
4. Гелей С.Д., Рутар С.М. Політологія: Навч посіб. 7-ме вид., переробл. і доп. К.: Знання. 2008. 415.
5. Громадянське суспільство: політичні та соціальноправові проблеми розвитку: [монографія] / Г. Ю. Васильєв, В. Д. Воднік, О. В. Волянська та ін.; за ред. М. П. Требіна. Харків: Право, 2013. 536 с.
6. Історія політичної думки: підручник / І. В. Алексєєнко, Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна та ін.; за заг. ред. Н. М. Хоми. Львів: Новий Світ-2000, 2016. 1000 с.
7. Політологія : навч. посіб. / С. Д. Гелей, С. М. Рутар. 9-те вид., перероб. і допов. Львів : Вид-во Львів. комерц. акад., 2015. 369 с.
8. Політологія. Навчально-методичний комплекс: підручник / за заг. ред. Кирилюка Ф. М. К.: Центр навчальної літератури. 2005. 540 с.
9. Політологія: історія та теорія: Підручник / П.П. Шляхтун. К.: Центр учбової літератури, 2010. 472 с.
10. Політологія: навчально-методичний посібник (у схемах і таблицях) [за наук. ред. проф. В. С. Бліхара] . Львів: ПП «Арал», 2018. 540 с.
11. Політологія: підручник [М. П. Требін, Л. М. Герасіна, І. О. Поліщук та ін.]; [за ред. М. П. Требіна] . – Харків: Право, 2013. – 416 с.
12. Салтовський О. І. Концепції української державності в історії вітчизняної політичної думки (від витоків до початку XX сторіччя). К. : Вид. ПАРАПАН, 2002. 396 с.
13. Соціально-політичні студії : навч. посіб. / М. П. Требін. Харків : Право, 2017. 696 с.
14. Тисяча років української суспільно-політичної думки. У 9-ти т. Т.3. Ч.2: Остання чверть XVII – початок XVIII ст. - К.: Дніпро, 2001. – 576с.